

Stanowisko strony mniejszościowej Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych
w sprawie nauczania języka mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego

Warszawa, 12 czerwca 2018r.

Środowiska mniejszościowe w Polsce od wielu lat wskazują na problemy z edukacją języków mniejszości w polskim systemie edukacji związanych z faktem, iż uczestnictwo w tych zajęciach i ewentualne egzaminy nie skutkują w żaden sposób na dalszą edukację tych dzieci. W konsekwencji oznacza to więc, iż uczniowie ci mają dodatkowe zajęcia, ewentualne dodatkowe egzaminy, a w przypadku języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej dochodzi do tego zakaz zdawania tego języka jako języka obcego. Polski system edukacji nie przewiduje bowiem z tytułu nauki języka mniejszości żadnego czytelnego systemu weryfikacji znajomości tego języka przy okazji ubiegania się o miejsca w szkołach, ponadpodstawowych czy na studiach. Taka rzeczywistość skutkuje tym, że np. w przypadku mniejszości niemieckiej rodzice i dzieci rezygnują z nauczania tego języka jako języka mniejszości narodowej na rzecz tego języka jako języka obcego ponieważ znajomość języka obcego jest w czytelny sposób weryfikowana na kolejnych etapach edukacyjnych. W przypadku innych języków mniejszości mamy od dawna do czynienia z stagnacją i brakiem tendencji rozwojowych jeżeli chodzi o ilość przystępujących do egzaminów z języka mniejszości. W związku z powyższym postulujemy do Ministra Edukacji Narodowej o wprowadzenie następujących zmian w przepisach oświatowych dotyczących uczniów uczęszczających na język mniejszości lub język regionalny:

1. Wprowadzenie zapisu mówiącego, że w przypadku kiedy uczeń jest objęty nauczaniem języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego uczeń ten może być zwolniony z edukacji drugiego języka obcego
2. W przypadku egzaminów wprowadzenie zapisu, że uczeń zdający egzamin z języka mniejszości może być zwolniony z egzaminów z języka obcego nowożytnego

Wszystkie te postulaty znajdują swoje uzasadnienie w tym, że edukacja i egzaminy z języków mniejszości i regionalnego z założenia odbywają się na wyższym poziomie językowym niż edukacja i egzaminy z języka obcego. Stąd też tego rodzaju podniesienie rangi języków mniejszościowych i regionalnego mogłoby mieć znaczący i decydujący wpływ na zwiększenie liczby osób, które poddawałaby by się weryfikacji znajomości tegoż języka poprzez udział w egzaminach. Tego rodzaju zapisy mogłyby więc w decydujący sposób przyczynić się do weryfikowalności efektów nauczania tychże języków w polskim systemie oświaty.

Grzegorz Kuprianowicz
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości